

Zemědělský
výzkumný ústav
Kroměříž, s. r. o.
Havlíčková 2787
767 01 Kroměříž
tel.: 0634/31 71 38
0634/31 71 41
www.vukrom.cz

OBILNÁŘSKÉ LISTY 4/99

Časopis pro agronomy nejen s obilnářskými informacemi

Novinová zásilka

VII. ročník

Výplatné hrazeno v hotovosti

Z obsahu

- ❖ pokusy oddělení
pěstebních technologií
- ❖ pokusy oddělení
genetiky a šlechtění
- ❖ pokusy oddělení
integrované ochrany
rostlin
- ❖ AGROKROM – expertní
a informační systém pro
rostlinnou výrobu

Polní dny '99

v Zemědělském výzkumném ústavu Kroměříž, s.r.o.

V posledních letech narůstá počet komerčních, výzkumných a šlechtitelských subjektů, které organizují setkání agronomů přímo v polích – při prohlídkách demonstračních pokusů. Náš ústav má v této aktivitě dlouholetou tradici, na které nadále pracuje s cílem Vaší co největší odborné spokojenosti. Informace, které získáte při návštěvě našich pokusů jsou komplexní a vycházejí z širokého spektra působnosti ústavu. V letošním roce poprvé dostáváte do ruky i podrobně zpracovaný přehled všech prezentovaných pokusů. Díky tomu si jak Vy, kteří jste na Polní dny do Kroměříže přijeli, tak i Vy – naši trvalí čtenáři, budete moci uchovat a archivovat přehled o směrech aplikovaného výzkumu, který můžete využít ve vlastní práci.

Těšíme se na setkání s Vámi při **Polních dnech 2000!**

Dr. Ing. Ludvík Tvarůžek

Geograficko – pedologická charakteristika pokusného území

Pokusné pozemky Zemědělského výzkumného ústavu Kroměříž, s.r.o., leží v jižní části Hornomoravského úvalu, který je v této části omezen Litenčickými vrchy a Chřiby. Na východě sousedí s Kelečskou pahorkatinou, Hostýnskými vrchy a Vsetínskou vrchovinou.

Z hlediska biogeografického členění (Culek, 1996) patří oblast do Kojetínského regionu, patřícího do podcelku Středomoravské nívy v rámci Hornomoravského úvalu.

Hornomoravský úval je vyplněn neogenními a kvarterními sedimenty, mezi nimiž místy jako malé ostrůvky vystupují horniny Českého masívu. Nívu Moravy tvoří souvrství štěrkopísku, které je pokryté povodňovými sedimenty. Štěrkopískové souvrství dosahuje ve střední části nívy mocnosti až 28 m. V holocenních povodňových sedimentech lze rozlišit nižší, trvale inundovaný stupeň a o 1–2.5 m vyšší, jen občasné zaplavovaný stupeň. Říční terasy, zejména nižší jsou kryty sprašemi (Demek, 1965).

Typologicky lze půdu, podle morfogenetického klasifikačního systému, zařadit mezi černozemě hnědozemní (černozem degradovaná podle geneticko-agronomického klasifikačního systému). Půdotvorný proces probíhal pod původní lesostepní vegetací, podobně jako u černozemí. Vlivem intenzivnějšího průsaku srážkových vod došlo k vyloučení uhlíčanů z povrchových horizontů a k slabému okyselení. Později, v důsledku zhoršení podmínek pro proces humifikace, došlo k posunu pohyblivějších látek a k jejich kondenzaci ve spodní části humusového horizontu.

Černozemě hnědozemní jsou řazeny mezi nejlepší půdy a pro své příznivé agrofyzikální vlastnosti jsou vhodné k pěstování náročných plodin, jako je cukrovka, sladovnický ječmen atd. (Němeček, 1965).

(Ing. Radka Stráalková)

Charakteristika ročníku 1998/99

Měsíce září a říjen se vyznačovaly extrémně vysokými srážkami, teplotně byly blízko normálu. Přemokření půdy způsobilo oddálení setí ozimů, zvláště u pozdního výsevu (2.11.). Nástup zimy začal již 11. listopadu. V té době měly rostliny ze včasných výsevů kolem 3 odnoží, rostliny z výsevů v agrotechnické lhůtě neodnožovaly (byly ve fázi 1–2 listů) a pozdní výsevy nevezly vůbec.

Zima měla trvale zimní charakter. Nízké teploty v prosinci ani lednové oteplení neovlivnily podstatně stav porostů. Životnost rostlin na konci zimy byla dobrá. Vzešlé porosty byly dobře zapojené, ale růstově a vývojově nevyrovnané.

Na konci února došlo k výraznému oteplení, které přetrvalo i v první dekádě března. To spolu s vysokými srážkami na začátku března urychlilo růst a vývoj rostlin. Vzešly pozdní výsevy a rostliny z výsevů v agrotechnické lhůtě začaly odnožovat. V dalších dvou dekádách března byly srážky nízké. V poslední dekádě března došlo k výraznému zvýšení průměrných denních teplot. Půda proschla a to umožnilo zasetí jařin.

Měsíc duben byl celkově teplý a s dostatkem srážek. Na začátku dubna začaly odnožovat pozdní výsevy. Období odnožování u nich bylo kratší podobně jako u výsevů v agrotechnické lhůtě. Navíc bylo na konci března a na začátku dubna, v období plného odnožování u výsevů v agrotechnickém termínu a na začátku odnožování pozdních výsevů, málo srážek. Konečný počet odnoží na rostlinu byl u těchto výsevů nižší. Včasné výsevy vytvořily dostatečný počet odnoží. Počet založených kvítků, které se vytvářely v průběhu dubna, byl průměrný.

U jařin teplé počasí urychlilo růst a vývoj. Období odnožování, které trvalo od poloviny dubna do poloviny května, bylo teplé a vlhké, ale kratší než v jiných ročnících. Konečný počet odnoží byl nižší. Období tvorby kvítků (první dekáda května) bylo teplotně nad normálem a srážkově pod normálem. Počet založených kvítků byl průměrný.

V konečném počtu odnoží a založených kvítků nebyl u ječmene jarního výrazný rozdíl mezi předplodinami. U pšenice ozimé byl konečný počet odnoží a kvítků po vojtěšce vyšší než po ječmeni jarním v obou termínech setí. U pozdního výsevu (předplodina kukuřice) byl tento počet nízký.

Tab. 1 ukazuje rozdíly mezi jednotlivými variantami v hustotě porostu na konci odnožování a v hmotnosti sušiny nadzemní části v období sloupkování (ozimy DC 33, ječmen jarní DC 32).

Včasné výsevy u ozimů vytvořily dobře zahuštěný porost. Zhoršené povětrnostní podmínky na podzim, které způsobily předčasné zastavení růstu a vývoje rostlin, nepříznivě ovlivnily hustotu porostu u středních a pozdních výsevů. Také hmotnost sušiny nadzemní části rostlin byla nižší než v předcházejících ročnících. Výrazně se projevil vliv předplodiny. Celkově se ozimy s nepříznivými podmínkami na podzim (opožděné setí, brzký nástup zimy) dokázaly dobře vyrovnat.

U jarního ječmene byla hustota porostu průměrná, snižovala se podle předplodiny v pořadí cukrovka, pšenice ozimá, kukuřice. Vysoké teploty téměř po celou dobu od zasetí do sloupkování nepříznivě působily na tvorbu nadzemní hmoty. Hmotnost sušiny nadzemní části byla proto velice nízká.

(RNDr. Ilona Černá)

